

Kursplan för

Hälsa i samhälle och miljö, 12 hp

Public Health and Environmental Medicine, 12 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2016.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT13 , VT16 , VT19 , HT19 , VT20 , HT20 , HT21 , VT25

Kurskod	2LK100
Kursens benämning	Hälsa i samhälle och miljö
Hp	12 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Medicin
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutet för miljömedicin
Medverkande institutioner	<ul style="list-style-type: none"> • Institutionen för kliniska vetenskaper, Danderyds sjukhus • Institutionen för onkologi-patologi • Institutionen för global folkhälsa • Institutionen för klinisk forskning och utbildning, Södersjukhuset
Beslutande organ	Programnämnd 2
Datum för fastställande	2013-03-20
Reviderad av	Programnämnd 2
Senast reviderad	2015-10-12
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2016

Särskild behörighet

Alla högskolepoäng från termin 1-9.

Student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Syftet med kursen är att studenten ska tillägna sig en helhetsyn på individens och befolkningens hälsa ur ett samhälls- och miljöperspektiv liksom att förstå läkarens roll, ansvar och befogenheter i relation till sjukvårdens organisation, styrsystem och ekonomi samt andra samhällsfunktioner.

Lärandemål

Kunskaperna är nivåindelade enligt SOLO-taxonomin (S1-S4) och färdigheterna enligt Millers pyramid (M1-M4)*.

Kunskap och förståelse

Studenten ska

kunna beskriva hälso- och sjukvårdens organisation, ekonomi och styrning och dess relation till välfärdssystemet, samt reflektera över hur dessa påverkar sjukvården, befolkningens allmänna hälsa, sociala skillnader i hälsa samt konsekvenser av sjukdom (S4)

kunna förklara och tillämpa epidemiologins grundbegrepp samt principerna för evidensbaserad prevention och hälsofrämjande arbete på individ- och befolkningsnivå, samt reflektera över hur detta arbete kan påverka individers och befolkningens hälsa och sjukdom (S4)

kunna redogöra för relevanta författningar inom hälso- och sjukvården samt arbetslivet och den allmänna miljön samt relatera dessa till läkarens ansvar (S3)

Färdigheter

Studenten ska

kunna värdera ny kunskap och forskning om sociala, psykosociala och miljörelaterade faktorer och reflektera över hur den kan användas för hälsoriskbedömning samt kunna kommunicera riskbedömningar till patienter och till allmänna befolkningen (M4)

kunna skatta och värdera exponeringsmätningar och mått på sjukdomsförekomst, analysera sambandsmått samt reflektera över styrkor och svagheter i epidemiologisk studiedesign (M4)

med patientcentrerad metodik och strukturerat kliniskt tänkande samt med beaktande av miljö- och samhällskontext självständigt kunna diagnosticera vanliga sjukdomstillstånd och handlägga dessa, med särskild uppmärksamhet på tillstånd som kräver omedelbar insats, samt kunna reflektera över hur individers och olika gruppers hälsa och sjukdom påverkas av sociala och psykosociala faktorer, samhällsstruktur samt faktorer i arbetslivet och i den allmänna miljön (M4) (PV)

kunna fatta medicinska beslut där vetenskap och humanistiskt synsätt förenas, samt kunna samverka och leda vårdarbetet och etablera goda relationer i mötet med patienter, anhöriga, medarbetare samt med andra aktörer inom och utanför vården (M4) (PU)

Förhållningssätt

Studenten ska

kunna analysera och reflektera över sina egna känslor, attityder, förhållningssätt och handlingsberedskap i relation till olika grupper i befolkningen och hur dessa kan påverka bemötandet och vården av patienter, samverka med kollegor och andra vårdprofessioner och ledarrollen (PU).

Innehåll

Kursen Hälsa i samhälle och miljö har ett integrerat innehåll som inte kan inordnas i ett organsystem eller diagnosgrupp. Fokus är på hur hälsa och ohälsa i befolkningen påverkas av välfärdssystemet, samhällsstruktur, sjukvårdsorganisation, arbetsmiljö, allmän miljö, kulturella samt sociala förhållanden. I kursen ingår även ämnen som försäkringsmedicin och läkarens ansvar och skyldigheter mot patienter respektive samarbetspartners inom och utanför sjukvården.

De medicinska ämnesområden som huvudsakligen berörs är allmänmedicin, social- och psykosocialmedicin, arbets- och miljömedicin, katastrofmedicin, rättsmedicin och hälsoekonomi. Basvetenskaper, som epidemiologi och molekylärmedicin, är integrerade i kursen. Genus- och mångfaldsperspektiv, riskkommunikation och preventiva åtgärder beaktas särskilt.

I kursen Hälsa i samhälle och miljö ingår strimmorna Professionell utveckling (PU) och Primärvård (PV). Vid verksamhetsförlagd utbildning (VFU) under primärvårdstrimman på vårdcentral handlägger studenterna patienter med oselektade hälsoproblem med beaktande av relevanta sociala och miljörelaterade faktorer. Ledarskapsutveckling och medicinskt beslutsfattande som ingår i PU genomförs såväl vid separata lärandeaktiviteter som i verksamhetsförlagd utbildning.

Arbetsformer

Kursens undervisningsformer och lärandeaktiviteter är föreläsningar, seminarier, grupparbete, workshop, projektarbete, studiebesök, färdighetsträning, verksamhetsförlagd utbildning, fallbaserad undervisning, självstudier, reflektion och inläsning samt examination.

Kursansvarig bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med kursansvarigs anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras.

Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges

Examination

Examination sker genom:

- Patientkonsultation (muntlig examination)
- Projektredovisning (muntlig examination)
- Examinering seminarier
- Skriftlig inlämningsuppgift (seminarier samt självreflektion)
- Godkänd prestation i verksamhetsförlagd utbildning
- Skriftlig salstentamen

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat.

I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle på denna kurs.

Obligatoriskt deltagande

Utöver examinationsmomenten är deltagande obligatoriskt vid följande tillfällen:

Studiebesök på företagshälsa med arbetsplatsbesök (för observation av arbetsmiljöarbete i praktiken), katastrofmedicinsk övning (för färdighetsträning), seminarier samt grupparbeten/workshop inklusive ledarskapsutveckling och medicinskt beslutsfattande (för förståelse av principer och färdighetsträning).

I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle på denna kurs.

Övergångsbestämmelser

För kurs som upphört eller genomgått större förändringar ges minst två ytterligare prov (exklusive ordinarie prov) på det tidigare innehållet under en tid av ett år från den tidpunkt förändringen skedde.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering genomförs enligt riktlinjer som är fastställda av Styrelsen för utbildning.

Litteratur och övriga läromedel

Nedan angiven kurslitteratur utgör referenslitteratur

Utöver angiven litteratur nedan används också www.rmv.se (Rättsmedicinalverket)

Allebeck, Peter; Diderichsen, Finn; Theorell, Töres

Socialmedicin och psykosocial medicin

2., [omarb.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 1998 - 198 s.

ISBN:91-44-00612-8 LIBRIS-ID:8352666

[Sök i biblioteket](#)

Allmänmedicin : teori och praktik

Bentsen, Bent Guttorm; Almqvist, Inger; Hey, Mogens; Nilsson, Peter M.

Lund : Studentlitteratur, 1994 - 225 s.

ISBN:91-44-37161-6 LIBRIS-ID:8353619

[Sök i biblioteket](#)

Arbetsjukdom - skadlig inverkan - samband med arbete : ett vetenskapligt underlag för försäkringsmedicinska bedömningar (sju skadeområden)

Westerholm, Peter

2., utök. och rev. utg. : Stockholm : Arbetslivsinstitutet, 2002 - 274 s.

ISBN:91-7045-655-0 LIBRIS-ID:10087841

URL: [Fritt tillgänglig via Göteborgs universitet](#)

[Sök i biblioteket](#)

Björgell, Per; Björgell, Astrid

Jourläkarboken

4., [rev. och uppdaterade] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2002 - 404 s.

ISBN:91-44-01013-3 LIBRIS-ID:8564025

[Sök i biblioteket](#)

Borg, Jörgen

Rehabiliteringsmedicin : [teori och praktik]

Lund : Studentlitteratur, 2006 - 344 s.

ISBN:91-44-04507-7 (inb.) LIBRIS-ID:10242099

[Sök i biblioteket](#)

Arbets- och miljömedicin

Edling, Christer

3. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2010 - 391 s.

ISBN:978-91-44-05399-8 LIBRIS-ID:11738087

[Sök i biblioteket](#)

Lundgren, C.; Molander, C.

Temaarbete i medicinsk rehabilitering

Liber, 2008

Professionell Utveckling inom läkaryrket

Anderson, Sven-Olof; Björkegren, Karin; Foldevi, Mats; Lindgren, Stefan; Rödger, Stig; Seeberger, Astrid; Troein Töllborn, Margareta; Wahlqvist, Mats

Liber, 2012